

اگر عقلانیت در عدالت نباشد، گاهی اوقات عدالت به ضد خودش تبدیل می‌شود؛ اگر درست در باب عدالت محاسبه نباشد.

هر چه می‌توانید، شعار اصلی عدالت و آنچه را مربوط به عدالت است، تقویت و همگانی و در ذهن‌ها تعمیق کنید و روی پشتوانه و فلسفه‌ی فکری آن کار کنید - اینها لازم است - اما کاری نکنید که مخالفان شما این تردید را در ادمان بزنند که آیا نظام اسلامی می‌تواند؟

اگر به نام عدالت خواهی و به نام انقلابیگری، اخلاق را زیر پا بگذاریم، ضرر کرده‌ایم؛ از خط امام منحرف شده‌ایم.

گفتمان عدالت خواهی را فریاد کنید؛ اما انتقاد شخصی و مصداق سازی نکنید.

عاقل بودن و خرد را به کار گرفتن با محافظه‌کاری فرق دارد. محافظه‌کار، طرفدار وضع موجود است

عدالت بدون معنویت، یک «شعار تو خالی» است

نیروهای مؤمن و انقلابی برای مطالبه عدالت، چه موضوعاتی را باید رعایت کنند؟

شاخص عدالت، قانون است

انسانی که با تقوا نیست نمی‌تواند منشاء عدالت اجتماعی باشد

۱۲ اصل عدالت خواهی

خانگی بر خورد کنید؛ نه بیگانه‌وار و معترض

معنویت و عقلانیت در تحقق عدالت شرط است

نیازمند «نظر به جامع عدالت» هستیم

این گفتمان را باید همه‌گیر کنید؛ به گونه‌ای که هر جریانی، هر شخصی، هر حزبی و هر جناحی سر کار بیاید، خودش را ناگزیر ببیند که تسلیم این گفتمان شود

دانشجویان درباره عدالت اجتماعی ببینند

عقلانیت و محاسبه که می‌گوییم، فوراً به ذهن نیاید که عقلانیت و محاسبه به معنای محافظه‌کاری، عقل‌گرایی و تابع عقل بودن است.

به نام عدالت خواهی، به برادران خودمان، به مردم مؤمن، به کسانی که از لحاظ فکری با ما مخالفند، اما می‌دانیم که به اصل نظام اعتقاد دارند، به اسلام اعتقاد دارند، اهانت کردیم، آنها را مورد ایدها و آزار قرار دادیم، از خط امام منحرف شده‌ایم.

اگر معنویت نشد، عدالت تبدیل می‌شود به ظاهر سازی و ریاکاری

المنار به نام علی‌شعب، همانند رزمندگان به تنهایی بار تنش اسرائیل می‌جنگید؛ به عنوان مثال وقتی که اسرائیلی‌ها مدعی می‌شدند که بنت جبیل را تصرف کرده‌اند، وی با حضور در این منطقه عدم صحت این خبر را نشان می‌داد و آن را تکذیب می‌کرد؛ این گونه فعالیت‌ها به حدی بود که اسرائیل را مجبور کرد اخبار شبکه‌ی المنار را رصد کند... این سیاست المنار در جنگ بود و به همین دلیل نیز سید حسن نصرالله در رابطه با این شبکه عنوان کرد که «لولا المنار لضاع الانتصار»؛ اگر المنار نبود، پیروزی از دست رفته بود... نقش رسانه در جنگ کمتر از سلاح نیست بلکه بیشتر از آن است.

پیش از این، در جنگ سال ۲۰۰۰ حزب الله با رژیم صهیونیستی، که منجر به آزادسازی جنوب لبنان از دست این رژیم شد، رهبر انقلاب، با تحسین الگوی تبلیغی حزب الله در این جنگ چنین فرمودند: «من تجربه‌ی جنوب لبنان را - که دوستان در جریان آن هستند - به عنوان یک الگو می‌توانم مطرح کنم. مؤمنین و جوانان مبارز لبنان توانستند از اهرم و عامل تبلیغات به بهترین وجه و به صورت شایسته، در حرکت عظیمی که علیه صهیونیست‌ها کردند، استفاده کنند؛ توانستند عنصر مقاومت و فداکاری را به دنیای اسلام درست منعکس کنند؛ به این ترتیب است که دشمن به ستوه می‌آید. همه‌ی دنیای اسلام فهمید که مقاومت در جنوب لبنان چه می‌کند»

چگونه می‌توان بر جنگ رسانه‌ای دشمن غلبه کرد؟

هنر باید میدان‌دار باشد

برای بازنمایی آن در حال وقوع بود. رسانه‌های غربی سعی می‌کردند مقصر ماجرا را حزب الله نشان بدهند و تا آنجایی هم که می‌شد، از انعکاس اخبار منفی علیه رژیم صهیونیستی حذر داشتند. یک سال بعد، روزنامه‌ی اسرائیلی «معارف» در این باره نوشت: «اگر چه ما مطالب انتقادی شدیدی علیه مدیریت این جنگ داشتیم، اما چاپ نکردیم و به روحیه‌ی خبرنگاری خیانت کردیم، چون به دنبال حمایت از ارتش و جنگ بودیم»

دوم. در این سوی میدان، گرچه امکانات و تجهیزات رسانه‌ای جبهه‌ی مقاومت کم بود، اما حزب الله توانست با یک برنامه‌ی پارتیزانی رسانه‌ای، خلاء امکانات را پر کرده و اتفاقاً دست برتر را داشته باشد و همین هم، یکی از دلایل پیروزی حزب الله در این جنگ بود. «حسن حیدر»، کارشناس و تحلیلگر مسائل لبنان و نماینده‌ی شبکه «المنار» در ایران درباره‌ی نقش رسانه در جنگ ۳۳ روزه چنین می‌گوید: «در جریان جنگ ۳۳ روزه، یکی از خبرنگاران

اول. جنگ ۳۳ روزه‌ی حزب الله لبنان با رژیم صهیونیستی (سال ۲۰۰۶) یکی از پیچیده‌ترین جنگ‌ها بود که هدف آن فراتر از حزب الله و لبنان بود. تنها یک هفته پس از تمام شدن جنگ، نشریه‌ی نیویورک کر فاش کرد که دولت بوش پسر قصد حمله به ایران را داشت و برای این کار، ابتدا می‌بایست سد حزب الله لبنان را می‌شکست. نتیجه‌ی جنگ اما دقیقاً خلاف آنچه آمریکا و رژیم صهیونیستی تصور می‌کردند می‌شد. جرج بوش، رئیس‌جمهور وقت آمریکا در کتاب خاطرات خود اذعان کرد که عملکرد رژیم صهیونیستی در این جنگ، متزلزل بود و اعتبار آن زیر سؤال رفت. او گفت: «اسرائیل فرصت‌هایش را در این جنگ از دست داد. پیامد این جنگ، چیزی جز خزان استکبار در تابستان داغ برای رژیم صهیونیستی نبود»

اما همه‌ی اتفاقات جنگ ۳۳ روزه، خلاصه در عرصه‌ی جبهه‌ی نظامی نبود. به موازات آن، جنگ مهم‌تری در رسانه‌های بین‌المللی،

مقاومت مردم بوشهر در مقابل انگلیسی‌ها و رد زبان است | این شماره تقدیم می‌شود به روح بلند شهید حجت‌الاسلام ابوتراب عاشوری*

در مبارزه‌ی با رژیم ستمشاهی، جوانان شما، مردان شما، زنان شما، تلاش‌های قابل تقدیری انجام دادند. بعضی از روحانیون بزرگوار شما مثل شهید عاشوری در این راه شربت شهادت نوشیدند. قبل از دوران مبارزات اخیر ملت ایران با رژیم ستمشاهی هم، مقاومت شما مردم در مقابل تهاجم دشمنان خارجی - انگلیسی‌ها - و رد زبان کسانی بوده است که با این قضایا آشنایی دارند. ۷۰/۱۰/۱۱

* شهید عاشوری پس از چندین مرحله دستگیری و زندانی شدن توسط عوامل ساواک، نهایتاً در آذرماه ۵۷، به ضرب شش گلوله، توسط عوامل حکومت پهلوی، به شهادت رسید.

ایده‌هایی که پس از انقلاب تبدیل به اختراع شد

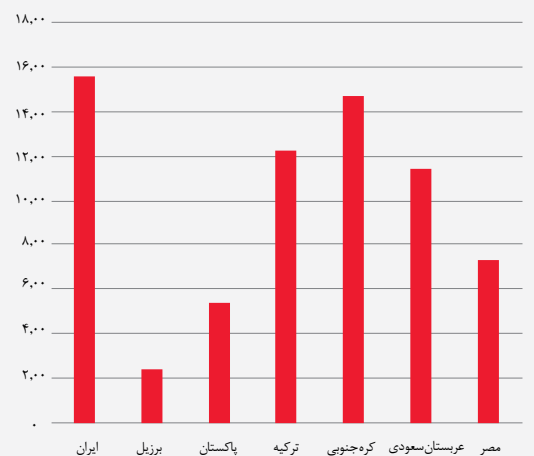
۲۱۳ برابر پهلوی!

برای سنجش میزان "رشد علمی" یک کشور، شاخص‌های متعددی وجود دارد. یکی از آن شاخص‌ها، "میزان ثبت اختراعات" است. بالا بودن میزان درخواست ثبت اختراع علاوه بر آنکه نمایانگر سطح هوش بالای یک ملت است، نشان از اهمیت آن کشور به رشد علمی، و نوآوری و ایده‌پردازی در آن جامعه دارد. بر طبق آمار مراکز معتبر جهانی، در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی، میزان ثبت اختراعات در کشور بیش از ۲۱۳ برابر شده است.

کشور	۱۹۷۸	۲۰۱۵	میزان تغییر	نسبت (برابر)	رشد سالانه (درصد)
ایران	۶۴	۱۳۶۸۳	۱۳۶۱۹	۲۱۳.۷۹	۱۵/۶
برزیل	۱۹۵۸	۴۶۴۱	۲۶۸۳	۲.۳۷	۲/۳۶
پاکستان	۳۰	۲۰۹	۱۷۹	۶.۹۶	۵/۳۹
ترکیه	۷۳	۵۳۵۲	۵۲۷۹	۷۳.۳۱	۱۲/۳
کره جنوبی	۱۰۳۴	۱۶۷۲۷۵	۱۶۶۲۴۱	۱۶۱.۷۷	۱۴/۷۴
مصر	۶۱	۸۶۳	۸۰۲	۱۴.۱۴	۷/۴۲

پس از انقلاب اسلامی، اگر چه کشور از دسترسی به فناوری‌های نوین تحریم بود اما جمهوری اسلامی توانست در میان کشورهای "هم سطح خود"، بالاترین درصد رشد سالانه را داشته و با تأسیس پارک‌های علم و فناوری، آزمایشگاه‌های پیشرفته، و نهضت تولید علم در مدارس و دانشگاه‌ها، استعداد‌های بالقوه‌ی جوان ایرانی را شکوفا کرده و به فعلیت برساند. جدول زیر نمایانگر متوسط رشد سالیانه‌ی درخواست ثبت اختراع در میان مردم کشورهای هم‌سطح شروع انقلاب است.

رشد سالانه (درصد)

نیروهای مؤمن و انقلابی برای مطالبه عدالت، چه موضوعاتی را باید رعایت کنند؟

۱۲ اصل عدالت خواهی

«عدالت خواهی» همواره یکی از توصیه‌های رهبر انقلاب به جوانان مؤمن و انقلابی و آحاد ملت بوده است. اما عدالت خواهی هم مثل هر امر اجتماعی دیگری، ممکن است دچار آفات و آسیب‌هایی شود. بنابراین لازم است تا مسیر مطالبه و طریق طلب آن بر مبنای معیارهای صحیح، دانسته و سپس پیموده شود. «خط حزب الله» در اطلاع‌نگاشت زیر، برخی از الزامات و چارچوب‌های اساسی عدالت خواهی را در منظومه‌ی فکری رهبر انقلاب مورد بررسی قرار داده است.

۱/۲ نیازمند «نظریه جامع عدالت» هستیم

اداره‌ی کشور نیاز دارد به اینکه به یک جمع‌بندی قوی و متقن و مستدل در باب عدالت اجتماعی برسد که بتواند بر اساس آن جمع‌بندی، برنامه‌های بلندمدت را طراحی کند. بعد از آنکه مابه یک نظریه‌ی متقن و جمع‌بندی شده‌ی در باب عدالت رسیدیم، تازه برای پیدا کردن شیوه‌های اجرا و تحقق آن در جامعه، به بحث‌های کاربردی نیاز داریم؛ که این خودش پژوهش‌های فراوانی را دنبال خواهد کرد. آن وقت در اینجاست که مامی توانیم از تجربیات بشری استفاده کنیم. ۹۰/۲۲/۲۷

۲/۲ شعار عدالت را تقویت و همگانی کنید اما...

هر چه می‌توانید، شعار اصلی عدالت و آنچه را مربوط به عدالت است، تقویت و همگانی و در ذهن‌ها تعمیق کنید و روی پشتوانه و فلسفه‌ی فکری آن کار کنید - اینها لازم است - اما کاری نکنید که مخالفان شما این تردید را دامن بزنند که آیا نظام اسلامی می‌تواند؟ آیا نظامی اسلامی توانسته؟ البته که می‌تواند؛ البته که توانسته! مدعی دستگاه‌های مختلف از لحاظ کارآمدی، خودبنده هستیم. من دانم نسبت به کارآمدی، از اینها سؤال و مطالبه می‌کنم؛ اما بنده اعتقاد این است که نظام اسلامی از همه‌ی دولت‌هایی که در دوران استعمار و دوران نزدیک به استعمار در کشور ما وجود داشته، قویتر عمل کرده است. ۸۳/۸/۱۰

۳/۲ دانشجویان درباره عدالت اجتماعی ببینید

وقتی که مسأله عدالت اجتماعی در کشور مطرح میشود، دانشجویان باید از این مسأله حمایت کنند. عدالت اجتماعی، آن چیزی است که حتی کسانی که اصرار داشتند شعار عدالت اجتماعی را به دلایل سیاسی و بانگیزه‌های گوناگون کم‌رنگ کنند، بالاخره نتوانستند؛ مجبور شدند عدالت اجتماعی را مطرح کنند. در دنیا، غیر از مستکبران و زورگویان و چپاولگران عالم، هیچ انسانی نیست که به عدالت اجتماعی و شعار آن پشت کند. این شعار در کشور مطرح می‌شود؛ چه کسی باید از این شعار حمایت کند؟ چه کسی باید بیشتر از همه درباره آن ببیند؟ چه کسی باید برای آن کار کند و درباره راه‌های تأمین آن، تحقیق و بحث کند و میزگرد بگذارد، غیر دانشجویان؟ ۷۸/۹/۱۱

۴/۲ انسانی که با تقواییست نمی‌تواند منشأ عدالت اجتماعی باشد

در هر انسانی، عدالت شخصی و نفسانی او، پشتوانه‌ی عدالت جمعی و منطقه‌ی تأثیر عدالت در زندگی اجتماعی است... هر کس که بخواهد در محیط زندگی مردم منشأ عدالت شود، اول باید در درون خود تقوای الهی را رعایت کند. انسانی که مراقب خود نیست و در عمل و کلام و زندگی شخصی خود دچار بی‌عدالتی و بی‌تقوایی است، نمی‌تواند در محیط جامعه منشأ عدالت اجتماعی باشد. ۷۹/۱۲/۲۶

۶/۲ عدالت بدون معنویت، یک «شعار توخالی» است

اگر معنویت با عدالت همراه نباشد، عدالت می‌شود یک شعار توخالی. خیلی‌ها حرف عدالت را می‌زنند، اما چون معنویت و آن نگاه معنوی نیست، بیشتر جنبه‌ی سیاسی و شکلی پیدا می‌کند. ۸۸/۶/۱۶
اگر معنویت نشد، عدالت تبدیل می‌شود به ظاهر سازی و ریاکاری؛ اگر عقلانیت نشد، عدالت اصلاً تحقق پیدا نمی‌کند و آن چیزی که انسان تصور می‌کند عدالت است، می‌آید و جای عدالت واقعی را می‌گیرد. بنابراین معنویت و عقلانیت در تحقق عدالت شرط است. ۸۷/۶/۲

۵/۲ شاخص عدالت، قانون است

معیار و شاخص عدالت هم عمل به قانون است. اگر عمل فرد، جمع، منطبق به قانون شد، این عدالت است؛ اگر از قانون انحراف پیدا کرد، این بی‌عدالتی است. و قانون هم در نظام اسلامی، قانون اسلامی است. البته در مجموعه‌ی قوانین ما ممکن است قوانینی باشند که صدرصد با احکام اسلامی منطبق نباشند، یا قوانینی که از قبل مانده‌اند یا برخی قوانین دیگر، که اینها بایست اصلاح بشود. معیار، این است که بر طبق قانون عمل بشود. عدالت اینجاست که پیدا می‌کند. ۸۸/۴/۷

۱۰) و چه کار می‌خواهد بکند و هدفش چیست. در آنجا تبلیغات به شیوه‌ی خوب و درستی به کار رفت. خودی روحیه پیدا کرد، دشمن روحیه‌اش ضعیف شد و به ستوه آمد. این کاری است که ما همیشه باید بکنیم. ۸/۱۱/۱۱

سوم. از ابتدای امسال تا به حال، رهبر انقلاب چندین بار درباره‌ی این موضوع تذکر و هشدار داده‌اند. در اولین روز فروردین امسال، رهبر انقلاب در سخنرانی خود در حرم رضوی چنین فرمودند: «در تبلیغات، دشمنان سعی می‌کنند مردم را از واقعیت‌های مثبت دور کنند، برای اینکه دل‌های آنها را نسبت به انقلاب اسلامی و نسبت به نظام و نسبت به اسلام چرکین کنند.» ۹/۷/۱۱ کمتر از سه ماه، در سخنرانی خود در حرم امام خمینی (عج)، با اشاره به نشان کردن نقاط قوت کشور توسط دشمن تصریح کردند: «نقاط قوتی که برای کشور و برای ملت مایه‌ی اقتدار و مایه‌ی تقویت است نشان کرده‌اند و آنها را... در تبلیغات انبوه و مترجم خودشان، در ذهن بعضی‌ها تبدیل کردند به نقطه‌ی چالش آفرین و نقطه‌ی ضعف.» ۹/۷/۱۴ سه ماه بعد، مجدداً به این موضوع اشاره کرده و فرمودند: «یک جنگ هست که از آن جنگ، خیلی اوقات غفلت داریم؛ اهمیت آن جنگ، کمتر از جنگ اقتصادی نیست، بلکه گاهی زمینه‌ساز تأثیر جنگ اقتصادی است؛ آن جنگ چیست؟ آن جنگ، جنگ رسانه‌ای، جنگ فضاسازی عمومی، جنگ تبلیغاتی است؛ خیلی مهم است. بلکه از قبل هم این وجود داشته، علیه ما تبلیغات، همیشه زیاد بوده؛ امروز وضعیت، شدت بیشتری پیدا کرده است؛ مثل جنگ اقتصادی، قبلاً تحریم بود، امروز شدت پیدا کرده.» ۹/۷/۱۵ «دشمن از ابزار رسانه استفاده می‌کند برای اثر گذاری بر افکار عمومی. توجه کنید! ابزار رسانه، ابزار مهم و اگر دست دشمن باشد، ابزار خطرناکی است. ابزار رسانه را تشبیه می‌کنند به سلاح‌های شیمیایی در جنگ نظامی.» ۹/۷/۱۴

چهارم. یادداشت رهبر انقلاب پس از دیدار با جمعی از اهالی هنر، که شب گذشته منتشر شد، بار دیگر تأکیدی است بر اهمیت، و وجود یک جنگ رسانه‌ای گسترده علیه نظام و مردم ایران. بی‌تردید «در این جنگ، هنرمندان و اهالی فکر و نظر، در حکم نیروهای مسلح در جنگ سختند.» «دفاع از عظمت ایران، از فرهنگ ایران، از خانواده‌ی ایرانی، از حرکت باشکوه ملت ایران و... فقط با سخنرانی و نگارش نیست؛ هنر باید میدان‌دار باشد.» تجربه‌ی انقلاب اسلامی در این عرصه نشان داده است که هر جا تولیدات فاخر، با درون‌مایه‌ی دینی و انقلابی، و پایبندی به ارزش‌های والای انسانی، به‌منصه‌ی ظهور رسیده است، با استقبال مخاطبین داخلی و بین‌المللی مواجه شده است. سریال‌های فاخری چون یوسف پیامبر و مختار نامه، و یاقیل‌هایی چون محمد (عج)، ملک سلیمان، به وقت شام و... مؤید همین مطلب است. امروز نیز هنرمندان متعددی می‌توانند در جنگ نابرابر رسانه‌ای با ارتش تا دندان مجهز دشمن پیروز شوند، اگر به‌خدا توکل کنند و نبرد رسانه‌ای را جدی‌تر بگیرند. ●

۷/۱۲ اگر عقلانیت نباشد؛ عدالت، «ضد عدالت» می‌شود

اگر عقلانیت در عدالت نباشد، گاهی اوقات عدالت به ضد خودش تبدیل می‌شود؛ اگر درست در باب عدالت محاسبه نباشد. خیلی از کارها را گاهی بعضی از این گروه‌های تند و افراطی توی این کشور به عنوان عدالت کرده‌اند، که ضد عدالت شده. اتفاقاً حالا همان تندی‌های آن حضرات موجب شده که خود آن‌ها ضد و هشستاد درجه گرایش‌هایشان عوض بشود! جور دیگری حرف بزنند، جور دیگری فکر کنند، جور دیگری عمل نکنند. ۸/۸/۱۶ اگر عقل و خرد در تشخیص مصادیق عدالت به کار گرفته نشود، انسان به گمراهی و اشتباه دچار می‌شود؛ خیال می‌کند چیزهایی عدالت است، در حالی که نیست؛ و چیزهایی را هم که عدالت است، گاهی نمی‌بیند. ۸/۴/۱۸

۸/۱۲ منظور از عقلانیت، محافظه‌کاری نیست

عقلانیت و محاسبه که می‌گوییم، فوراً به ذهن نباید که عقلانیت و محاسبه به معنای محافظه‌کاری، عقل‌گرایی و تابع عقل بودن است. عاقل بودن و خرد را به کار گرفتن با محافظه‌کاری فرق دارد. محافظه‌کار، طرف‌دار وضع موجود است؛ از هر تحولی بیمناک است؛ هر گونه تغییر و تحولی را بر نمی‌تابد و از تحول و دگرگونی می‌ترسد؛ اما عقلانیت این‌طور نیست؛ محاسبه‌ی عقلانی گاهی اوقات خودش منشأ تحولات عظیمی می‌شود. انقلاب عظیم اسلامی مانندی از یک عقلانیت بود. بنابراین عقلانیت با محافظه‌کاری فرق دارد. محاسبه‌ی عقلانی را با محاسبه‌ی محافظه‌کارانه به هیچ وجه مخلوط نکنید؛ این‌ها دو چیز است. ۸/۴/۱۸

۹/۱۲ نباید به اسم عدالت خواهی، اخلاق را زیر پا گذاشت

اگر به نام عدالت خواهی و به نام انقلابیگری، اخلاق را زیر پا بگذاریم، ضرر کرده‌ایم؛ از خط امام منحرف شده‌ایم. اگر به نام انقلابیگری، به نام عدالت خواهی، به برداردن خودمان، به مردم مؤمن، به کسانی که از لحاظ فکری با ما مخالفند، اما می‌دانیم که به اصل نظام اعتقاد دارند، به اسلام اعتقاد دارند، اهانت کردیم، آنها را مورد ابداء و آزار قرار دادیم، از خط امام منحرف شده‌ایم. ۹/۳/۱۴

۱۰/۱۲ کار را بی جنجال پیش ببرید

من در همان نامه‌ی هشت ماده‌ای هم همین سفارش را کرده بودم؛ گفتم کار را بی جنجال پیش ببرید. مامی خواهیم حقیقتاً با فساد مبارزه شود؛ جنجال لازم نیست. بله، خبرسانی به مردم خوب است. وقتی کار تمام شده باشد، آن مقداری که لازم باشد، خبررسانی شود. کار هم صورت می‌گیرد. ۸/۲/۲۲

۱۱/۱۲ انتقاد شخصی و مصداق سازی نکنید

گفتمان عدالت خواهی را فریاد کنید؛ اما انتقاد شخصی و مصداق سازی نکنید. وقتی شما روی یک مصداق تکیه می‌کنید، اولاً احتمال دارد اشتباه کرده باشید؛ من می‌بینم دیگر، من مواردی را مشاهده می‌کنم - نه در دانشگاه، در گروه‌های اجتماعی گوناگون - که روی یک مصداق خاصی تکیه می‌کنند؛ یا به عنوان فساد، یا به عنوان کج‌روی سیاسی، یا به عنوان خط و خطوط غلط. بنده مثلاً اتفاقاً از جریان اطلاع دارم و می‌بینم این جور نیست و آن کسی که این حرف را زده، از قضیه اطلاع نداشته است. بنابراین وقتی شما روی شخص و مصداق تکیه می‌کنید، هم احتمال اشتباه هست، هم وسیله‌ای به دست می‌دهید برای اینکه آن زرتک قانون دان قانون شکن - که من گفتم قانون دانهای قانون شکن خطرناکند - بتوانند علیه شما استفاده کنند. شما زرتکی کنید، شما اسم نیاورید، شما روی مصداق تکیه نکنید؛ شما پرچم را بلند کنید. ۸/۲/۱۴

۱۲/۱۲ خانگی برخورد کنید؛ نه بیگانه‌وار و معترض

این گفتمان را باید همه گیر کنید؛ به گونه‌ای که هر جریانی، هر شخصی، هر حزبی و هر جناحی سر کار بیاید، خودش را ناگزیر ببیند که تسلیم این گفتمان شود؛ یعنی برای عدالت تلاش کند و مجبور شود پرچم عدالت را بر دست بگیرد. اما در برخورد با آنچه شده، باید خانگی برخورد کنید؛ نه بیگانه‌وار و معترض. بالاخره کارهای زیادی انجام گرفته، احیاناً کوه‌تاهی‌هایی هم شده؛ اما باید مشکل را حل کرد. نباید نتیجه‌ی قهری نحوه‌ی بیان این باشد که بعد از چندی انسان احساس کند که به کل مجموعه به شدت معترض است؛ نه، شما برای موفقیت کل مجموعه دارید تلاش می‌کنید؛ اصلاً همه‌ی تلاش‌تان این است که نظام را پیش ببرید. ۸/۳/۱۰

بر عرب شرافت ندارد. شرافت به تقواست. شرافت به این است که تبعیت از اسلام، هر کس بیشتر تبعیت از اسلام کرد، بیشتر شرافت دارد و هر کس کمتر، شرافتش کم است، و لولاینکه بسته به رسول اکرم باشد... در اسلام یک قانون است و آن قانون الهی ۱۴ شهریور ۱۳۵۸

است. همه تابع او هستیم و همه باید روی آن میزان عمل بکنیم. فرقی مابین اشخاص نیست در قانون اسلام. فرقی ما بین گروه‌ها نیست. با اینکه پیغمبر اکرم عرب بوده است و با عرب صحبت می‌فرموده است، می‌فرماید که هیچ عربی بر عجم شرافت ندارد؛ و هیچ عجمی هم

در اسلام فرقی مابین اشخاص نیست

در اسلام قانون است، همه تابع قانون اند و قانون هم قانون خداست. قانونی است که از روی عدالت الهی پیدا شده است. قانونی است که قرآن است؛ قرآن کریم است، و سنت رسول اکرم

شرح حدیث

عالی‌ترین مرتبه اخلاص چیست؟

از پیغمبر اکرم (ص) نقل شده است که فرمود: «إِنَّ لِكُلِّ حَقٍّ حَقِيقَةً» هر چیزی دارای حقیقتی است... «وَمَا يَلْعَبُ عَبْدٌ حَقِيقَةَ الْإِخْلَاصِ» بنده به حقیقت اخلاص نمی‌رسد «حَتَّىٰ لِإِحْبَابِ أَنْ يُحَمَّدَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِنْ عَمَلٍ لِلَّهِ» (۱) مگر این که دوست نداشته باشد که مردم او را برای هیچ یک از کارهایی که برای خدا انجام می‌دهد، ستایش کنند. مثلاً فردی است که کار را برای دیگران انجام نمی‌دهد: برای خاطر خدا نماز می‌خواند، ختم قرآن می‌گیرد، کار خیری انجام می‌دهد، احسان و کمک و صدقه‌ای می‌دهد و مجاهدتی برای خدا می‌کند. اما دوست می‌دارد که مردم بگویند: «ایشان چقدر آدم خوبی است.» کارش را برای مردم نکرده است. کار را برای خدا انجام داده و تمام شده؛ اما از مدح مردم... خوشش می‌آید. می‌فرماید این، آن مرتبه‌ی عالی اخلاص نیست. مرتبه‌ی عالی اخلاص این است که این راه هم دوست نداشته باشد. اصلاً کاری به کار مردم نداشته باشد! (۱) روضة الواعظین، ج ۲، ص ۴۱۴.

خاطرات رهبری

سه ماه بعد از پیروزی انقلاب

من فراموش نمی‌کنم؛ در ماه‌های اردیبهشت یا خرداد سال ۵۸ - یعنی سه ماه چهار ماه بعد از پیروزی انقلاب - امام شورای انقلاب را که ماها بودیم، برای یک کار مهمی به قم خواستند. ما خدمت امام رفتیم. من از یاد نمی‌برم چهره‌ی خشمگین امام را که نظیر آن را من در امام کم دیدم. حرفشان این بود که چرا برای قانون اساسی فکری نمی‌کنید. این در حالی بود که هنوز سه ماه از پیروزی انقلاب بیشتر نگذشته بود. همان جلسه تصمیم‌گیری شد که انتخابات مجلس خبرگان برگزار شود. مسئولین کشور - که دولت موقت بود - آمدند انتخابات را برگزار کردند. مردم در یک انتخابات سراسری شرکت کردند، نمایندگان خود را - که خبرگان قانون اساسی بودند - معین کردند. خبرگان هم در ظرف چند ماه قانون اساسی را تدوین کردند. بعد امام باز دوباره فرمودند که این قانون اساسی‌ای که تدوین شده است، باید به رأی مردم برسد. با اینکه نمایندگان مردم آن را تدوین کرده بودند، اما امام فرمود باز هم بایستی رأی مردم باشد... بنابراین نقش مردم بعد از پیروزی انقلاب تمام نشد. ۹۷/۸/۱۲

نوح البلاغه

مسئولیت‌نخبگان، فقط درس خواندن و تحقیق کردن نیست

فردنخبه نباید در فضای تخصص خودش غرق بشود به طوری که از فضای پیرامونی، از فضای جامعه، از مردم غفلت پیدا بکند؛ این نباید اتفاق بیفتد... یک جنگ تحمیلی اقتصادی و سیاسی و امنیتی علیه ما در جریان است؛ شما نمی‌توانید در این جنگ بی‌تفاوت باشید؛ نمی‌توانید آن وقتی که آمدند اطراف امیرالمؤمنین (ع) را گرفتند که حتماً شما بیایید خلافت را قبول کنید، فرمود: «أَوْلَا حُضُورَ الْحَاضِرِ وَ قِيَامَ الْحُجَّةِ بِوُجُودِ النَّاصِرِ وَ مَا أَخَذَ اللَّهُ عَلَى الْعُلَمَاءِ الْأَيْقَارَ وَ عَلَى كُتَّةِ ظَالِمٍ وَ لَا سَعْبَ مَظْلُومٍ» (۱) اگر این مسئولیت‌ها نبود، من قبول نمی‌کردم، اما این مسئولیت هست. چیست این مسئولیت؟ «الْأَيْقَارُ وَ عَلَى كُتَّةِ ظَالِمٍ» در عربی به معنای زیاده‌خواری و افزون‌خواری‌ای است که آدم را از کار می‌اندازد... وَ لَا سَعْبَ مَظْلُومٍ - «سَعْب» یعنی گرسنگی - امیرالمؤمنین می‌گوید اگر نگرانی من و دغدغه‌ی من در باره‌ی مسئولیت‌در برابر زیاده‌خواران، ویژه‌خواران از یک سو و محرومان از یک سوی دیگر نبود، قبول نمی‌کردم؛ آن وقت می‌فرماید: «وَ مَا أَخَذَ اللَّهُ عَلَى الْعُلَمَاءِ» یعنی مسئولیت شما دانشمندان فقط درس دادن و درس خواندن و تحقیق کردن نیست؛ یکی از مسئولیت‌هایتان هم این است که «الْأَيْقَارُ وَ عَلَى كُتَّةِ ظَالِمٍ وَ لَا سَعْبَ مَظْلُومٍ». ۹۷/۷/۲۵ | ۱) نهج البلاغه، خطبه سوم

روش تحلیل سیاسی

میل به رفتارهای قبیله‌ای از نقاط ضعف ماست

میل به رفتارهای قبیله‌ای در میدان سیاست، در میدان اقتصاد، از دیگر نقاط ضعف ماست. رفتار قبیله‌ای معنایش این است که تخطئه یا تأییدی که نسبت به کار کسی می‌کنم، ناشی نباشد از ماهیت عمل او؛ ناشی باشد از نحوه‌ی ارتباط او با من. اگر از قبیله‌ی ما کسی کار خطائی انجام داد، راحت قابل اغماض باشد؛ اما از قبیله‌ی مقابل اگر همان کار را انجام داد، این قابل پیگیری و تعقیب می‌شود. کار خوب اگر از کسی که مربوط به قبیله‌ی ماست، انجام گرفت، قابل تحسین و تشویق باشد؛ اگر از قبیله‌ی دیگر بود، نه. رفتار قبیله‌ای این است. این رفتار، اسلامی نیست، انقلابی نیست. ما متأسفانه اینگونه رفتار را در میان خودمان داریم. ۹۰/۵/۱۶

دیدار رهبر انقلاب با مرحوم آیت‌الله العظمی محمدعلی اراکی در اوایل دهه هفتاد

به مناسبت ۸ آذر، سال روز رحلت آیت‌الله العظمی اراکی

مانند کوه، استوار و بی‌تزلزل

آیت‌الله العظمی اراکی، راه خدا را با گامی استوار و اراده‌ای خلل‌ناپذیر طی کرد و یک قرن، دل و جان منور و پاکیزه‌ی خود را در برابر جلوه‌های رنگارنگ دنیای فانی، تسلیم‌ناپذیر و تسخیرناپذیر نگاه داشت. در امتحان‌های دشواری که در یک زندگی صدساله و در حوادث بزرگ و کوچک آن در برابر هر کسی قرار می‌گیرد مانند کوه، استوار و بی‌تزلزل باقی ماند. هرگز به دنیا و مقام و جلال آن نیندیشید، و هرگز احساسات شخصی، ایشان را از شناختن و پیمودن راه خدا باز نداشت. ۷۲/۹/۹۰

خانواده ایرانی

در محیط خانواده هم می‌شود نهی از منکر کرد

در محیط خانواده هم می‌شود نهی از منکر کرد. در بعضی از خانواده‌ها حقوق زنان رعایت نمی‌شود؛ در بعضی از خانواده‌ها حقوق جوانان رعایت نمی‌شود؛ در بعضی از خانواده‌ها، بخصوص حقوق کودکان رعایت نمی‌شود. اینها را باید به آنها تذکر داد و از آنها خواست. حقوق کودکان را توضیح کردن، فقط به این هم نیست که انسان به آنها محبت نکند؛ نه، سوء تربیت‌ها، بی‌اهتمامی‌ها، نرسیدن‌ها، کمبود عواطف و از این قبیل چیزها هم ظلم به آنهاست. ۷۹/۹/۲۵

حزب‌الله این است

جوان‌ها ترس و تنبلی را کنار بگذارند

نیاز اصلی کشور عبارت است از همت بلند شما. شما جوان‌ها باید همت کنید، همت بلند داشته باشید، تلاش کنید، کار کنید، ترس را کنار بگذارید، تنبلی را کنار بگذارید، ابتکار را سرلوحه‌ی کار خودتان قرار بدهید، نوآوری را وظیفه‌ی

متحرک. ۹۷/۸/۱۲